

TOIMITTAJALTA

H. P. Blavatsky sanoo Salaisessa Opissa: „Eivät Karman tiet olisi tutkimattomat, jos ihmiset toimisivat keskinäisessä sopuoinnussa eikä riidassa ja kiistassa . . . Jos meillä olisi oikea tieto tai ainakin tarpeeksi vakaumusta siitä, että lähimäisemme yhtä vähän ponnistavat meitä vahingoittaakseen kuin me ajattelemme heidän loukkaamistaan, niin kaksi kolmatta osaa maailman pahasta haihtuisi selkeään ilmaan. Jollei kukaan ihminen loukkaisi veljeänsä, niin Karma-Nemesiksellä ei olisi mitään syytä toimia, ei mitään aseita käytettävänä. Se että alati esiintyy keskellämme kaikenlaista kiistaa ja taistelua ja että eri rodut, kansat, heimokunnat, yhteisöt ja yksilöt ovat jakautuneet toisiaan vastaan niinkuin Kain ja Abel, sudet ja lampaat – siinä on „Kaitselmuksen teiden“ pääsyy . . . Totisesti ei ole sitä tapahtumaa elämässämme, ei sitä epäonnistunutta päivää tai sitä vastoinkäymistä ja tapaturmaa, jonka jälkiä ei voitaisi seurata omiin tekoihimme tässä tai jossakin entisessä elämässä . . .

„Tämä asianlaita kestää, siksikun ihmisen henkinen näkemys on täysin herännyt, eikä tämä tapahdu, ennenkuin me heitämme päältämme tiiviimmät aineverhot; ennenkuin alamme toimia *sisältä* eikä vain seurata *ulkoa* tulevia vaikutteita, joita saamme fyysillisillä aistimilla tai karkean itsekkään ruumiin kautta. Siihen asti ovat ainoat pahan lievityskeinot elämässä ykseys ja sopuointu. – Veljeys, mutta *teossa*, ja ihmisrakkaus, joka ei ole vain nimellistä. Yhden ainoan pahan *syyn* hävittäminen lopettaa ei ainoastaan yhden vaan monta pahaa vaikutusta. Ja jos joku Veljeskunta tai joukko veljeskuntia ei onnistuisikaan estämään kansoja tuon tuostakin käymästä toistensa kurkkuun, niin kuitenkin *ajatuksen ja toiminnan ykseys ja filosofinen tutkimus olemassa olon mysterioista tulee estämään edes muutamia henkilöitä luomasta pahan lisäsyitä maailmaan, joka jo on niin täynnä tuskaa ja kurjuutta.*“

Viimeiset sanat olen alleviivannut, koska ne erinomaisesti kuvaavat teosofisen liikkeen tehtävää ja sitä päämäärää, työtä ja ohjelmaa, minkä Ruusu-Risti-seura on omaksunut. Eikä lukijan pidä vähäksyä madame Blavatskyn käyttämää sanontatapaa ”filosofinen tutkimus”. Madame Blavatsky ei sillä tarkoittanut mitään haaveellista aateskelua tai ponnetonta tuulen pieksimistä. Hän käytti sanaa sen alkuperäisessä, pythagoralaisessa merkityksessä: filosofia oli ”rakkautta viisauteen”, ja ”filosofinen tutkimus

olemassaolon mysterioista“ oli madame Blavatskyn suussa samaa kuin totuutta etsivä, ennakkoluuloton tutkimus, jossa ihmisen ajattelu notkisti polvensa elämän totuuden ja tosiseikkojen edessä eikä pyrkinyt niitä yksipuolisesti rajoittamaan tai esim. materialistisesti määrittelemään.

*

Nyt kun joulutaas on käsillä, ovat madame Blavatskyn ylläolevat sanat hyvät pitää mielessä. Joulutaas on se kristikunnan juhla, jolloin kristikunta vaistomaisesti muistaa, että Kristuksen opin henki ja ydin on rakkaus. Vaikka muutoin ei puhuttaisikaan Kristuksen opista – Kristus kun muka oli vain „vapahtaja“ eikä „opettaja“, – astuu totuus ainakin kerran vuodessa elävänä kristittyjen mieleen hämmästyttäen heitä sillä päivänselvällä, vaikka salatulla tiedolla, että Kristus sittenkin opetti jotakin. Hän opetti rakkautta, ja rakkauden opin kulmakivi on pahan vastustamattomuus, riidasta ja sodasta luopuminen.

Joulutaas on vanha vertauskuvallinen rakkaudenjuhla. Se on niin syöpynyt ihmisten mieliin, että luontokin sitä viettää. Koko maapallo sekä näkyväisine että näkymättömine asujaimineen riemuitsee sisäisestä rauhasta ja ilosta joulun pyhänä aikana. Tämä sisäinen onni pukeutuu erilaisiin muotoihin kolminaismaailman eri tasoilla. Ihmisten maailmassa sen silmiinpistävin muoto on lahjojen antaminen.

Mutta koska joulutaas on vertauskuvallinen juhla, ei sen todellisuus ole ajasta riippuvainen. Ihminen, jolla on kädessään ajan avaimet, on myös ajasta riippumaton. Hän ei ole rajoitettu joulun viettoon vain kerran vuodessa. Hän voi viettää joulutaas aina.

Joulutaas vietetään hänen sydämessään. Rohkaiseva sana, ystävällinen kädenpuristus, apu hädässä, lahja arvonannon osoitukseksi y. m. – kaikki tämä annettuna ja saatuna sytyttää kynttilät sydämen joulupuussa.

*

Teosofinen liike käsittää, kuten tiedämme, monta eri haarautumaa eli seura. Eräs tämmöinen on amerikkalainen *The Temple* (temppli) niminen seura, jonka päämajan osoite on Halcyon, California. Tämä seura perustettiin v. 1899. Perustajina oli joukko teosofejia, jotka olivat olleet W. Q. Judge'n oppilaita ja jääneet hänen puolelleen, kun alkuperäinen

Teosofinen Seura jakautui kahtia v. 1894, mutta jotka eivät seuranneet Mrs. Tingley'ä, kun tämä rouva Mr. Judge'n kuoleman jälkeen (1896) pääsi asioiden johtoon ja v. 1898 muutti Teosofisen Seuran „Yleiseksi Veljeydeksi“ (Universal Brotherhood), jonka ylin johto täysillä valtuuksilla samalla uskottiin hänelle. Kyseessä olevat teosofit ryhmittivät pian Mrs. Francia A. La Due'n ympärille, jota he pitivät Mestarin välittömänä opetuslapsena ja nimittivät keskenään nimellä *Blue Star* (sininen tähti). Jo seuraavana vuonna (1899) he, kuten sanottu, organisoituivat Temppleri-seuraksi, jonka sisäisenä vartijana, s. o. esoteerisena opettajana oli *Blue Star*. Viime vuonna (1923) kuoli Mrs. La Due, ja tämän vuoden elokuussa Temppleri-seura vietti 25:nen vuosikokouksensa, samalla vihkien teosofiseen työhön kauniin äsken valmistuneen tempplerirakennuksensa „Blue Star Memorial Temple“. Sisävartijana on nyt eräs Mrs. Wilkins, ja ulkonaisena päävartijana (guardian in chief) on koko ajan perustamisesta saakka toiminut tohtori William H. Dower.

Temppleri-seura on huomattava siitä, että se on koko ajan uskonut ja yhä uskoo olevansa Mestari Hilarionin erikoisen johdon ja huolenpidon alaisena. Mrs. Francia A. La Due oli näyssä nähnyt tämän Mestari-olennon kauvan ennenkuin Temppleri organisoitiin, mutta ei silloin näkyä ymmärtänyt. Myöhemmin hän näki saman olennon tavallisessa muodossa, ja eräänä päivänä hän tapasi Mestarin fyysillisellä tasolla ja nähtävästi fyysisessä ruumiissa; ja silloin Mestari haahmoitti hänelle ja toisille Temppleri-työn. Kun työ oli organisoitu, antoivat Mestarit Morya, Kuthumi y. m. tietoa itsestään niille, joiden käsiin työ oli uskottu. Niinpä Seuran aikakauskirja *The Temple Artisan* kertoi lokakuun numerossaan 1901 kohtauksesta Mestari Moryan kanssa. Tässä tilaisuudessa olivat läsnä Seuran hallintoneuvoston seitsemän jäsentä, jotka ovat allekirjoittaneet virallisen selonteon, ja kuusi muuta Tempplerin jäsentä, jotka karmansa nojalla olivat oikeutetut läsnäolemaan. Näistä kuudesta mainittakoon tohtori J. D. Buck, H. P. B:n ja Judge'n ystävä, tunnettu teosofinen kirjailija ja korkea vapaamuurari.

Tohtori Buck kirjoittaa erikseen kohtauksesta seuraavaa:

„Temppelijäsenille ilmoitettiin jo viime talvena sen Mestarin kautta, jonka erikoisen huolenpidon alaisena Temppleri on, että kaksi Teosofisessa Seurassa nimeltään paraiten tunnettua Mestaria olisivat Amerikassa erikoista tehtävää varten tänä kesänä ja syksynä. Myöhemmin ilmoitettiin, että he olivat saapuneet ja että heidän täällä ollessaan toinen heistä tulisi

tapaamaan Temppelein neuvoston jäseniä Syracusassa joko kesäkuussa tai myöhemmin suunnilleen ilmoitettuna aikana.

„Tahdon nyt sanoa, että tämä lupaus täytettiin kirjaimellisesti, ja että Mestari „M.“ kohtasi neuvoston täydessä päivänvalossa, minun ja vaimoni ollessa läsnä, että hän ilmestyi fyysillisessä ruumiissaan, puhui äänellä, jonka kaikki läsnäolijat kuulivat ja ymmärsivät, ja että hän ennen hyvästijättöään uudestaan puhui siellä kokoontuneille ikäänkuin „juuri ennen lähtöään“ (Indiaan). Mestari „M.“ oli puettu korkeampiluokkaisten eli „Valkoviittaisten“ pukuun, ja hänen kasvonsa ja vaatteensa näkyivät loistavan jumalallisella loistolla. Saimme tietää, että Mestari „M.“ oli määrännyt ja pitänyt tämän kohtauksen Temppele työtä suojaavan veljensä, Mestari „H:n“ pyynnöstä, ja että läsnä olevat jäsenet eivät olleet läsnä erikoisesta suosiosta, koska he eivät olleet sen arvoisampia kuin monet muut, mutta että heille täten annettiin tilaisuutta laajempaan ja parempaan työhön.

„Yllä oleva on suora esitys tapauksen tosiseikoista vailla kaikkea mahdollista harhaa ja kaikkea mahdollista erehdystä ajan, paikan, faktojen ja identtisyuden suhteen, ja enemmän kuin kymmenen todistajan läsnä ollessa, jotka kaikki näkivät ja kuulivat saman asian samalla aikaa.

„Tärkein kohta tässä yhteydessä on minulle Temppele-Keskuksen julkinen tunnustaminen Suuren Valkoisen Looshin välittäjäksi.

J. D. Buck.“

Jatkuvana todistuksena Mestari Hilarionin huolenpidosta on Temppelein jäsenille hänen esoteeriset opetuksensa ja hänen säännölliset kirjoituksensa aikakauskirjassa *The Temple Artisan*. Esimerkkinä näistä suomennan tähän sen mietelmän, joka oli painettuna tämän vuoden elo-syyskuun vihon ensimmäisellä sivulla:

„Kristuksen sanomasta ihmiset eivät välitä, ennen kuin murrettuina ja verta vuotavina, hervottomina ja haavoittuneina, väsyneinä ja kuluneina, turvattomina ja toivottomina, rinnatusten, vihamies vihamiehen vieressä, nostavat epätoivossaan katseensa Isän luo apua ja tukea rukoillen ja, kun eivät saa vastausta muualta kuin entisen vihamiehensä kautta, oppivat näkemään hänessä *veljen*. Silloin sokeus on mennyt ja näkö saatu takaisin, ja he oppivat tuntemaan yhteisen Isänsä eikä heitä siitä tuntemuksesta enää suljeta ulos.“

Tapasin äsken erään puolalaisen professorin, joka on viettänyt osan elämästään Indiassa; m. m. hän asui kymmenen vuotta eräässä luostarissa Lahoren läheisyydessä ja läpikävi siellä ankaran hindulaisen treenauksesn dshnaana- eli tiedon joogassa, joka teki hänestä täydellisen itämaalaisen ajatustavoiltaan ja elämänkatsomukseltaan. Tämä eurooppalaiselle harvinainen onni sattui hänelle sen kautta, että hänen isänsä kuoltua tämän hyvä ystävä, joka oli brahmiini, otti hänet kasvatikseen.

Professorilla on oma elävä Gurunsa eli mestarinsa, joka on lähettänyt hänet takaisin Eurooppaan erikoista tehtävää varten, mutta hän sanoi kuulleensa Indiassa, että korkeimmat Mestarit asuvat Himaalajalla. Hänen käsityksensä nykyhetkisestä länsimaalaisesta kulttuurielämästä ei juuri ollut meitä imarteleva. „Indialaisena määrittelen sitä yhdellä sanalla“, hän sanoi: „fox trot, sillä mitä se muuta on kuin tanssimista kuilun partaalla?“ Tällä arvostelulla hän ei tietenkään tuominut kaikkea sivistystä, sillä olihan hän itsekin länsimaalainen insinööri ja fysiikan professori.

Keskustelu hänen kanssaan oli sangen kiintoisa, varsinkin kun hän toi esille joitakuuta mielipiteitä m. m. Suomesta, joita hän sanoi olevan Indian viisailia.

„Indian viisaat ovat kääntäneet katseensa Suomeen. Ettekö ole huomannut, että yksin Suomen nimikin on kohtalokas indialaisen korvissa? Suomi – se on *swami*, joka merkitsee herra, opettaja (opetuslapsi), rabbi. Suomi on tällä hetkellä melkein ainoa Euroopan maa, josta toivovat jotakin henkisessä merkityksessä. Ruusu-Risti-työtä seuraavat mielenkiinnolla ja tarkkuudella. Teidän mahdollisuutenne ovat täällä suuret.“

*

Veikko Palomaa lienee tällä hetkellä iäkkäin teosofinen työntekijä maassamme. Hän täyttää ensi helmikuun 28 p:nä 60 vuotta. Hän sai herätyksensä v. 1901 Uusi Aika-lehden kautta. Tuossa Jean Boldtin ja minun toimittamassa viikkolehdessä julkaistiin m. m. alkupuoli Valoa kohti-kirjasta „teosofisten kirjeiden“ muodossa. Palomaa omaksui heti teosofisen elämänkatsomuksen, osoittaen siten olevansa vanha totuudenetsijä, joka jo ennen eläessään oli joutunut kosketukseen okkultisen filosofian kanssa. Samana syksynä 1901 hän ryhtyi säännölliseen esitelmätyöhön Sörnäisten Työväen Yhdistyksellä

Vuorelassa. Hänen teosofishenkiset esitelmänsä herättivät vilkasta osanottoa kuulijakunnassa, mutta „Työmiehen“ toimitus, johon Palomaakin kuului, ei pitänyt niistä. Palomaata alettiin toimituksen puolelta boikottata, ja muutamia vuosia myöhemmin hänet erotettiin toimituksesta. Sen jälkeen alkoi hänen filosofinen vaeltajaelämänsä ja hänen miltei ainainen taloudellinen ahdinkotilansa.

Koko Omatunto- ja Tietäjä-nimisenä aikana Palomaa säännöllisesti kirjoitti tähän lehteen, ja nyt julkaisen taas tässä numerossa hänen kirjoituksensa „Jeesuksen talousoppi“. Vuosien vierissä hänen ahkerasta kynästään on lähtenyt koko joukon filosofisia teoksia, mutta useimmat niistä lepäävät käsikirjoituksina Kustannusosakeyhtiö Tietäjän arkuissa tai muualla, sillä Palomaan älyperäinen ja usein liian katkera kirjoitustapa ei saavuttanut teosofishenkisen yleisön yksimielistä kannatusta.

Vanhaa työntekijää on nyt Suomen Teosofinen Seura hänen merkkipäivänään ensi vuonna päättänyt muistaa syntymäpäivälahjalla, jota varten keräys pannaan toimeen T. S:n jäsenten ja ystävien kesken. Keräys päättyy helmikuun alkupuolella.

Ruusu-Ristin Neuvosto on niinikään päättänyt olla tässä keräyksessä mukana sillä tavalla, että se kehoittaa jäsentensä kesken löytyviä Veikko Palomaan työn tuntijoita ja ystäviä, jotka keräykseen tahtovat ottaa osaa, lähettämään lahjaeränsä herra Emil Mikkoselle, os. Helsinki, Säästöpankinranta 10. Täten kertynyt summa liitetään sitten kokonaisuena helmikuussa Teosofisen Seuran keräämään lahjaan.

*

Wilhelmina Karjalaisen nimi lienee tuttu monelle Ruusu-Ristin lukijalle. Hän on tuo nainen, joka väittää olleensa henkimaailman kanssa tekemisissä ja joka puoli väkisin on pyrkinyt Viipurin linnaan saadakseen siellä rauhassa kirjoittaa muistiin henkiystäväinsä saneluja. Sinne hän ei kylläkään ole päässyt, mutta viime kesänä hän – erään Ruusu-Ristissä olleen ilmoituksensa johdosta – pääsi maalle muutamaan ystävälliseen kotiin ja oli siellä tilaisuudessa panemaan paperille joitakuita muistiinpanojaan. Koska hän on vilpittömästi vakuutettu kokemustensa ja näkyjensä todellisuudesta, tulen silloin tällöin julkaisemaan otteita hänen kertomuksistaan, jos lukijani ovat niistä huvitettuja. Aloitteen teen tässä

numerossa, jossa annan hänen kertoa ensimmäisestä vainajain vastaanotostaan.

*

Ensi vuonna alkaa taas uusi kausi aikakauskirjamme elämässä, sillä se on nyt tilaisuudessa pukeutumaan uudestaan entiseen Tietäjä-asuunsa. Sen koko täten laajenee ja samalla sen sivumäärä nousee ainakin 432:een vuoden mittaan. Suunnittelenpa vielä, että joulukuun numero ilmestyisi erikoisen paksuna joulujulkaisuna.

Mitä sisältöön tulee, on minulla mielessä siinäkin suhteessa parannuksia ja laajennuksia. En kuitenkaan tahdo kehuskella niistä etukäteen, vaan toivon voivani tammikuun numerossa antaa jonkunlaisen käsityksen siitä, mihin pyrin.

Tammikuun numeroa en tällä kertaa lähetä postietuannilla. Lähetän sen muuten jokaiselle entiselle tilaajalle ja toivon, että jokainen uudistaa tilauksensa. Ne jotka tahtovat ystävytydessään auttaa minua, tilaavat Ruusu-Ristin heti sekä itselleen että hankkimilleen tilaajille odottamatta tammikuun numeroa ja käyttävät sitä varten viime kuussa lähetettyä tilauslistaa.

Muistakaa, että Ruusu-Risti 1925 on sopiva joululahja kelle tahansa! Sen kirjoituksissa tullaan huoltamaan siitä, että vasta-alkajatkin saavat tietoa Ruusu-Ristin elämänymmäryksestä. Se on siis oleva aatteen levittäjillekin sopiva propagandalehti.

*

Kaikille Ruusu-Ristin ystäville ja lukijoille, tilaajille, ilmoittajille, avustajille toivotan sydämestäni mitä onnellisinta ja rauhallisinta joulua.

(Ruusu-Risti 1924 No 10, Joulukuu, s. 362-370)